

AMBIT 1

RECTOR DE
VALLFOGONA

ESPai D'INTERPRETACIÓ

El 9 de setembre del 1607 **Francesc Vicent Garcia**, oriünd de Tortosa, prenia possessió de la parròquia de Santa Maria de Vallfogona de Riucorb. A partir d'aquesta data, els destins del nou rector i la vila quedaren associats per sempre més. Amb motiu del 400 aniversari d'aquest esdeveniment, s'ha creat aquest Espai d'Interpretació del Rector de Vallfogona per preservar el seu record.

Parròquia

L'església parroquial de Santa Maria de Vallfogona de Riucorb té una història rica i fecunda, amb un llarg i extens rectorologi, en el qual destaca el famós rector i poeta Dr. Francesc Vicent Garcia, conegut com el *Rector de Vallfogona* per autonomia. La parròquia és esmentada per primera vegada en el 1123, però les referències escrites ens provenen del noble i Senyor de Vallfogona Gombau d'Oluja, que en el 1191 fundà el primer cementiri i un benefici perquè un sacerdot oficiés les funcions divines perpètuament. Posteriorment, els templers instituïren el culte a Sant Llorenç i el rector de Vallfogona el de Santa Bàrbara.

Gravat de Vicent Garcia amb una inscripció que es publica en les edicions de 1840 i 1856.

Signatura del Rector de Vallfogona

1188 Mta. Benet i primer capella que s'esmenta amb el nom de Sant Llorenç d'Oluja, senyor de Vallfogona

1259 Mta. Domènec de Montanyana, R.

1298 Mta. Ramon de Cellas, R.

1306 Mta. Arnau Torres, R.

1311 Mta. Benet Elos, R.

1348 Mta. Guadalupe Talada, R.

1358 Mta. Guillem de Tria i, R.

1366 Mta. Pere de Bona, R.

1372 Mta. Guillem de Tria i, R.

1373 Mta. Pere de Bona, R.

1384 Mta. Ramon Boscana, R.

1385 Mta. Benet Català, regent

1397 Mta. Ramon de Gramanell, vicari i rector

1388 Mta. Jaume Tordat, R.

1428 Mta. Andreu Tordat, R.

1431 Mta. Vicenç Capó, R.

1476 Mta. Jaume Martí, R.

1521 Mta. Francesc Pons, R.

1530 Mta. Pere Vilaplana, R.

1539 Mta. Benet Carballa, R.

1539 El Canonge Guila, R.

1547 Mta. Joan de Montanyà, R.

1587 Mta. Pere Antoni Montanyà, R.

1607 Dr. Francesc Vicent Garcia

1623 Mta. Bartomeu Maestre, R.

1638 Dr. Josep Caspelles, R.

1643 Mta. Josep Bover, R.

1644 Mta. Jaume Guzm, R.

1652 Dr. Joan Pons, R.

1654 Mta. Pau Martí, R.

1662 Mta. Francesc Carrota, R.

1673 Mta. Josep Maestre, R.

1680 Mta. Pau Martí II, R.

1692 Dr. Jaume Pons, R.

1726 Mta. Pere Jaume Alà, R.

1733 Mta. Josep Pons, R.

1803 Mta. Jaume Benet, R.

1818 Mta. Antoni Mulet, R.

1828 Mta. Francesc Pons, arxipresb.

1829 Mta. Domènec Montfort

1830 Mta. Sebastià Llobatera, R.

1852 Mta. Jaume Prat, regent

1854 Mta. Josep Gual, arxipresb.

1857 Mta. Pere Muga, R.

1865 Mta. Francesc Sureda, R.

1872 Mta. Josep Genesca, arxipresb.

1879 Mta. Josep Bona, R.

1887 Mta. Josep Ausàs, R.

1893 Mta. Ramon Pladach, R.

1908 Mta. Valeri Saladach, R.

1929 Mta. Eusebi Folch, R.

1929 Mta. Josep Montanyà, R.

1933 Mta. Francesc Solà, R.

1935 Mta. Guila Alcarba, R.

1939 Mta. Ramon Guada, R.

1940 Mta. V. Parrell i Maestre, R.

1945 Mta. Guila Ribó, R.

1948 Mta. Jaume Collas, R.

1953 Mta. Jaume Prat, R.

1958 Mta. Domènec Coll, R.

1959 Mta. Ignasi Colomer, R.

1963 Mta. Josep M. Porta, R.

1969 Mta. Jaume Raga, R.

1980 Mta. Armand Puig, R.

1987 Mta. Joan Carles, R.

1996 Mta. Josep Maestre, R.

2003 Mta. Joan Francesc Aragall, R.

RECTOROLOGI

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

111

112

113

114

115

116

117

118

119

120

121

122

123

124

125

126

127

128

129

130

131

132

133

134

135

136

137

138

139

140

141

142

143

144

145

146

147

148

149

150

151

152

153

154

155

156

157

158

159

160

161

162

163

164

165

166

167

168

169

170

171

172

173

174

175

176

177

178

179

180

181

182

183

184

185

186

187

188

189

190

191

192

193

194

195

196

197

198

199

200

201

202

203

204

205

206

207

208

209

210

211

212

213

214

215

216

217

218

219

220

221

222

223

224

225

226

227

228

229

230

231

232

233

234

235

236

237

238

239

240

241

242

243

244

245

246

247

248

249

250

251

252

253

254

255

256

257

258

259

260

261

262

263

264

265

266

267

268

269

270

271

272

273

274

275

276

277

278

279

280

281

282

283

284

285

286

287

288

289

290

291

292

293

294

295

296

297

298

299

300

301

302

303

304

305

306

307

308

309

310

311

312

313

314

315

316

317

318

319

320

321

322

323

324

325

326

327

328

329

330

331

332

333

334

335

336

337

338

339

340

341

342

343

344

345

346

347

348

349

350

351

352

353

354

355

356

357

358

359

360

361

362

363

364

365

366

367

368

369

370

371

372

373

374

375

376

377

378

379

380

381

382

383

384

385

386

387

388

389

390

391

392

393

394

395

396

397

398

399

400

401

402

403

404

405

406

407

408

409

410

411

412

413

414

415

416

417

418

419

420

421

422

423

424

425

426

427

428

429

430

431

432

433

434

435

436

437

438

439

440

441

442

443

444

445

446

447

448

449

450

451

452

453

454

455

456

457

458

459

460

461

462

463

464

465

466

467

468

469

470

471

472

473

474

475

476

477

478

479

480

481

482

483

484

485

486

487

488

489

490

491

492

493

494

495

496

497

498

499

500

501

502

503

504

505

506

507

508

509

510

511

512

513

514

515

516

517

518

519

520

521

522

523

524

525

526

527

528

529

530

531

532

533

534

535

536

537

538

539

540

541

542

543

544

545

546

547

548

549

550

551

552

553

554

555

556

557

558

559

560

561

562

563

564

565

566

567

568

569

570

571

572

573

574

575

576

577

578

579

580

581

582

583

584

585

586

587

588

589

590

591

592

593

594

595

596

597

598

599

600

601

602

603

604

605

606

607

608

609

610

611

612

613

614

615

616

617

618

619

620

621

622

623

624

625

626

627

628

629

630

631

632

633

634

635

636

637

638

639

640

641

642

643

644

645

646

647

648

649

650

651

652

653

654

655

656

657

658

659

660

661

662

663

664

665

666

667

668

669

670

671

672

673

674

675

676

677

678

679

680

681

682

683

684

685

686

687

688

689

690

691

692

693

694

695

696

697

698

699

700

701

702

703

704

705

706

707

708

709

710

711

712

713

714

715

716

717

718

719

720

721

722

723

724

725

726

727

728

729

730

731

732

733

734

735

736

737

738

739

740

741

742

743

744

745

746

747

748

749

750

751

752

753

754

755

756

757

758

759

760

761

762

763

764

765

766

767

768

769

770

771

772

773

774

775

776

777

778

779

780

781

782

783

784

785

786

787

788

789

790

791

792

793

794

795

796

797

798

799

800

801

802

803

804

805

806

807

808

809

810

811

812

813

814

815

816

817

818

819

820

821

822

823

824

825

826

827

828

829

830

831

832

833

834

835

836

837

838

839

840

841

842

843

844

845

846

847

848

849

850

851

852

853

854

855

856

857

858

859

860

861

862

863

864

865

866

867

868

869

870

871

872

873

874

875

876

877

878

879

880

881

882

883

884

885

886

887

888

889

890

891

892

893

894

895

896

897

898

899

900

901

902

903

904

905

906

907

908

909

910

911

912

913

914

915

916

917

918

919

920

921

922

923

924

925

926

927

928

929

930

931

932

933

934

935

936

937

938

939

940

941

942

943

944

945

946

947

948

949

950

951

952

953

954

955

956

957

958

959

960

961

962

963

964

965

966

967

968

969

970

971

972

973

974

975

976

977

978

979

980

981

982

983

984

985

986

987

988

989

990

991

992

993

994

995

996

997

998

999

1000

1. Evolució de les diferents ampliacions i etapes estilístiques de l'església de Vallfogona.

2. Conferència de la prebenda eclesiàstica pel bisbe de Vic, Sr. Francesc Robuter i Sala.

3. Segell parroquial de Santa Maria de Vallfogona.

4. Planta de l'Església Parroquial de Sant Llorenç i Santa Maria de Vallfogona de Riucorb S. XII-XVII.

5. Espai interpretatiu del Rector de Vallfogona.

6. Capella de la Concepció.

7. Sepulcre de l'Escola.

8. Capella de Santa Bàrbara.

9. Antiga capella de Sant Llorenç.

1. ROMÀNIC

2. GÒTIC

3. RENAISSANTISTA

4. BARROC

5. NEOGÒTIC-NEOROMÀNIC

1. Evolució de les diferents ampliacions i etapes estilístiques de l'església de Vallfogona.

2. Conferència de la prebenda eclesiàstica pel bisbe de Vic, Sr. Francesc Robuter i Sala.

3. Segell parroquial de Santa Maria de Vallfogona.

4. Planta de l'Església Parroquial de Sant Llorenç i Santa Maria de Vallfogona de Riucorb S. XII-XVII.

5. Espai interpretatiu del Rector de Vallfogona.

6. Capella de la Concepció.

7. Sepulcre de l'Escola.

8. Capella de Santa Bàrbara.

9. Antiga capella de Sant Llorenç.

1. ROMÀNIC

2. GÒTIC

3. RENAISSANTISTA

4. BARROC

5. NEOGÒTIC-NEOROMÀNIC

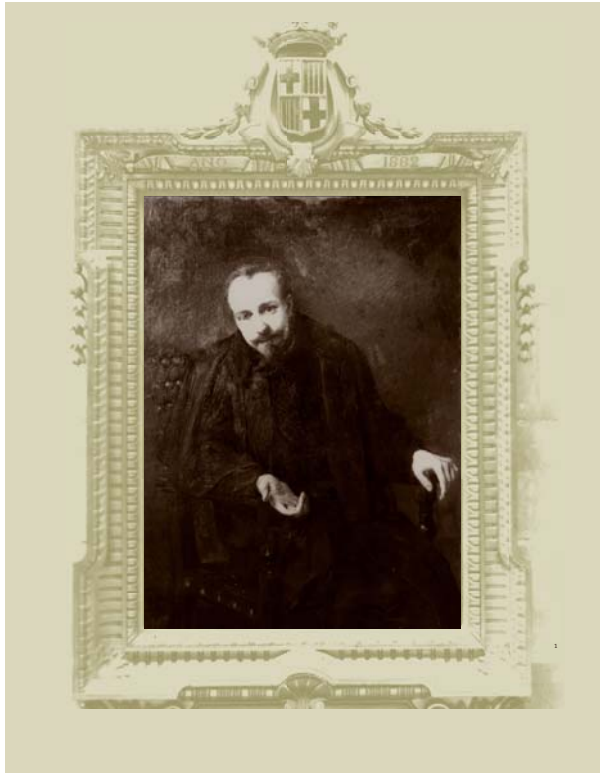
120 x140

130 x145

120 x165

150 x 120

AMBIT 2

170 x130

Biografia

1578- Francesc Vicent Garcia nasqué segura-
ment a Tortosa, on passà la infantesa.
1579 Quedà orfe de pare quan era molt petit,
i la seva mare es va a tornar a casar
amb el llibreter tortosí Pau Bono.

1599 Estudis a Barcelona, on obté els
primers graus del sacerdoci.

1604 Estada a València, on assisteix
a la consagració de l'església del
Col·legi del Cor pus Christi o
del Patriarca de l'esmentada ciutat.

1605 És ordenat prevere a l'antiga capella
de la Rodona de Vic, de mans del bisbe
Robuster, de qui fou mestre de capella.

1607 Guanya el concurs per a la provisió
de la plaça de rector de la parròquia
de Santa Maria de Vallfogona.

1608 Instal·lat ja a Vallfogona de Riucorb,
inicia la seva activitat pastoral
i poètica en català.

1610 Pren part a Girona en el certamen
poètic en honor del beat Ignasi
de Loiola.

1612 Es troba al servei de Pere de Montcada,
que acompanya a Tarragona amb
motiu de la presa de possessió de
l'oncle d'aquest, Joan de Montcada,
com a arquebisbe de Tarragona.

1613 Pronuncia a Lleida l'oració panegírica
dedicada a Felip de Berga i Allaga,
en la seva elecció com a rector de
la Universitat lleidatana.

Acompanyà el virrei marquès d'Almazán en
un viatge per mar, Barcelona- Tarragona.

1614 Fa construir un altar amb un retaule
dedicat al patró de la Capella de Sant
Pere dels Bigats del terme de Vallfogona,
amb motiu d'una pesta que fustigà
les contrades vallfogonines.
Mor el famós escolanet.

1615- Fa construir la Capella de Santa Bàrbara
dins l'església parroquial, en la qual
intervingué, entre altres artesans
i artistes, l'escultor Agustí Pujol II.

1616 El 16 de maig es consagrà la Capella
Santuari de Santa Bàrbara, compatrona
del terme de Vallfogona. L'acte es
completà amb la representació
de la famosa *Comèdia de la Gloriosa
Verge i Màrtir Santa Bàrbara* que
havia compost per a l'ocasió.

1621 Obté el càrrec de secretari de
Pere de Montcada, nomenat bisbe
de Girona, i dedica una peça oratòria
en les exèquies de Felip III.

1622 El 23 de maig obté el grau de doctor en
Teologia als Reials Col·legis de Tortosa.

1623 El 19 d'abril, rep a peu de llit l'esperada
reliquia de Santa Bàrbara, procedent
de Roma, la qual es diposita en solemne
processó al reliquiari de la capella
de la santa. El 31 d'agost atorgà
testament i el 2 de setembre morí,
a l'edat de 44 anys, essent enterrat
en el cementiri dels preveres
de la parròquia de Vallfogona de Riucorb.

Cronologia

1580 Felip II annexiona Portugal als regnes hispànics

1588 França de l'Armada Invencible

1598 Felip III, fill de Felip II, és proclamat rei

1599 Felip III renuncia les Corts a Barcelona

1600 Expulsió dels moriscos

1601 Penet Rocaguarda és indultat i s'allista als temps d'Itàlia

1603 Robatori d'un comboi de moneda reial prop dels
Montañés de Cervera

1606 Execució en mans de bandolers i col·laboradors
per part del lloctinent duc d'Alburquerque

1608-09 Persecució de hereges en moltes comarques

1608 Inici de la Guerra dels Trenta Anys

1609 Felip IV, fill de Felip III, és proclamat rei

1605 El comte-duc d'Olivera fa públic el projecte
d'Unió d'Armes

1606 Dissolució de Les Corts de Barcelona. S'inicia la
política d'allotjaments sistemàtics de l'exèrcit del rei

1609-10 Detenció i execució del bandoler Joan Sala, Serralonga

1609 Els francesos ocupen Salas i Opul

1610 Revolt popular contra els soldats allotjats

1611 Lleu XIII és proclamat comte de Barcelona

1. Retrat de Vicent Garcia de Francesc Masriera, 1882.
Es troba a la Galeria dels Catalans d'histores de la naia.

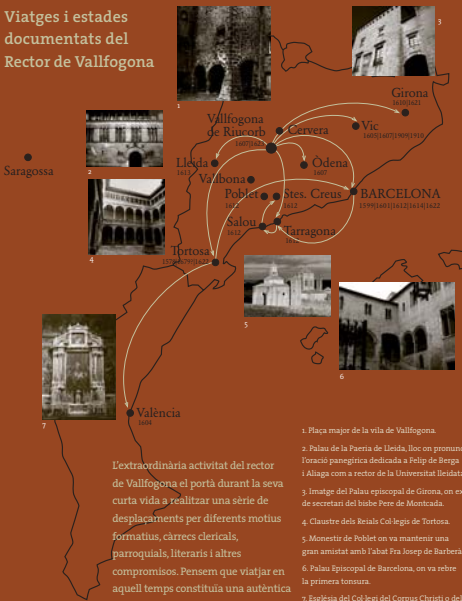
2. Santa Maria la Rodona de Vic, ordenat prevere el 1605.

3. Casa on visqué el rector, segons tradició popular.

4. Testament de Vicent Garcia atorgat l'agost de 1603 (AHRC).

145 x215

Viatges i estades documentats del Rector de Vallfogona

L'extraordinària activitat del rector
de Vallfogona el portà durant la seva
curta vida a realitzar una sèrie de
desplaçaments per diferents motius
formatius, carrecs clericals,
parroquials, literaris i altres
compromisos. Pensem que viatjar en
aquell temps constituïa una autèntica
proesa a causa del bandolerisme
i del mal estat de les comunicacions.

1. Plaça major de la vila de Vallfogona.

2. Palau de la Poetra de Lleida. Lloc on pronuncià
l'oració panegírica dedicada a Felip de Berga

3. Allaga com a rector de la Universitat lleidatana.

3. Imatge del Palau episcopal de Girona, on exercí
de secretari del bisbe Pere de Montcada.

4. Claustre dels Reials Col·legis de Tortosa.

5. Monestir de Poblet on va mantenir una
gran amistat amb l'abat Pau Joan de Badena.

6. Palau episcopal de Barcelona, on va rebre
la primera tonsura.

7. Església del Col·legi del Corpus Christi o del
Patriarca de València on assistí a la cerimònia de
trànsit del Santíssim amb la presència de Felip III.

125 x 160

Francesc Vicent Garcia

era fill de Francesc Garcia
i de Margarida Ferrandis,
membres d'una coneguda
família tortosina. Va néixer
entre 1578 i 1579, segura-
ment a Tortosa, o potser a
Saragossa, on per aquells
anys tenim documentats
els seus progenitors. Orfe de pare quan tenia tres anys,
la seva mare es va tornar a casar amb el llibreter tortosí Pau
Bono. Està considerat el poeta més important del barroc
català. Tot i això, la seva valoració com a escriptor ha patit
alts i baixos, passant de ser considerat el millor poeta de
la literatura catalana a ser tingut, a partir del segle XIX
(coincident amb el desprestigi de l'estètica barroca), com

un dels causants de la seva decadència, una idea que sorto-
sament avui ja està superada. Un dels estudiosos que més
va treballar per enaltir la seva memòria va ser el canonge
vallfogoní Ramon Corbella i Llobet. A la parròquia de
Vallfogona, deixà proves de la seva pietat amb la devoció a
santa Bàrbara. Morí a l'edat de 45 anys, el 1623, i fou enter-
rat en aquesta mateixa església de Vallfogona de Riucorb.

1. Dibuix preparatori fet a ploma el 1888, per a una
pintura d'autor desconegut, desapareguda l'any 1936.

2. Arbre genealògic de la família Garcia-Ferrandis.

150 x 110

AMBIT 3

Obra literària

Francesc Vicent Garcia va conrear tots els gèneres literaris: poesia, teatre i prosa. Com a poeta, excel·li en la poesia satírica i burlesca, però també ens deixà poemes solemnes i elegants. Compongué una *Comèdia de Santa Bàrbara*, representada a Vallfogona el 1617, i pronuncià un sermó fúnebre a la catedral de Girona per les exèquies de Felip III. La seva obra poètica va ser editada sota els auspicis de l'Acadèmia dels Desconfiats de Barcelona el 1703.

1. Edició principal: La Armonia del Parnàs... 1703
2. Edició del Sermo de les exequies del rei Felip III, 1617
3. Imatge de fons, alegoria que figura en l'edició de 1703 i constitueix una al·legoria de la natura (abel·la, cargol, flor, orella, símbol del treball, constància i esperança que s'aconsegueix a la creació literària)
4. Portada de l'edició continguda en l'edició de 1703
5. Edició de llibre amb l'alegria d'un garsat de 1803, obra de M. Piquer
6. Edició de 1883
7. Edició de 1840
8. Portada continguda en l'edició de 1840
9. Edició de les poemes sermons de 1872

Petita antologia poètica

Desengany del món (tríptic)

Ja, de la casa encantada
on, preses ab tirania,
eren, de l'ànima mia,
cada potència una fada,
en una gran nuvolada
per la regió franca i pura,
l'aparent arquitectura
se resolgué i dissipà:
tot se'm representa ja
en sa natural figura.

SONETO AB LABIRINTO.

Clayfe, T su Ta Temor Terefa Tan Ta pena
E luce Euc Elm udu gloriu y alegres
R epa Ray mi Ra q agra uia R podries
E na Efo tranga demallu f e na.
S el Segu e po sa ca sa y s Serena
A que A pen a que han a a As les nics
D uc Dura Duc Dafam De in Oica
E n les Eue uia fa les per Eue Eua
I a la lura lada lada nls in la
E n h Ell Efa de gloria veng tem muda.
S on Sen S arie Señor Sol d a
V fucida y ab va cis y fe Vi Y bna
Segura e spo s que Sou vo S en Sa aia la
T uer E, gloria, d Eican S fura Aleia.

Explicació del sonet laberíntic

Que és torre el nom del Senyor
dins un profeta sagrat,
i est laberinto intricat
és una torre, lector.

Ta la qual, si pujares,
descobriràs plena la vista,
per obliqua i recta llista
de qui és Teresa veuista.

Que ella, en extasi elevada
l'he salvar-se dubtosa,
per via miraculosa
de Cristo és acumulada.

No et rezeles de pujar,
puix qui caval·lar ne vol
mucha de cançó
i dreta la pot trobar.

Empero si acs te canoes,
dintre de la torre mira:
Trobars una cadira
en què, si et cansa, descantes.

Perquè, al que no fuig lo cos
d'empies; se en esta empresa,
en torre de fortaleza
i cadira de repós.

A una hermosa dama de cabell negre, que es
pentinava en un terrat ab una pinta de marfil

A Perot Roca Guinarda

Ab una pinta de marfil polia
los cabells de finíssima atzabeja,
a qui los d'or més fi tenen enveja,
en un terrat la bella Flora un dia.
Entre ells, la pura neu se descobria
del coll, que ab son contrari més campeja,
i, com la mà com lo marfil blanqueja,
pinta i mà d'una peça pareixia.

Jo, de lluny, tan atònit contemplava
lo dolç combat que ab extremada gràcia
aquestos dos contraris mantenien
que el cor enamorat se m'alterava,
i, temerós d'alguna gran desgràcia,
de prendre'ls treves ganes me venien.

Quan baixes de Montseny, valerós Roca,
com si una roca de Montseny baixara,
mostres al món ta fortaleza rara,
i per a tu sa fúria tota és poca.

Ninguna de tes bales algú toca
lo qual no et veja, si no fuig la cara,
que ton valor insigne no es repara
tras falsa mata ni traidora soca.
Tot aquest Principat fas que badalle:
qui et persegueix, de son; qui persegueixes,
ab mortal i funebre parassisme.
Qui tinga sa el judici, mire i calle;
o diga't «senyoria», que ho mereixes
per lo millor pillard del Cristianisme.

135 x195

170 x 115

175x185

AMBIT 4

1. Il·lustracions de T. Padró (1896).

L'escolanet

L'escolanet del Rector de Vallfogona, ultra ser el més directe col·laborador de Vicent Garcia en les funcions litúrgiques, ha estat considerat popularment com un exemple de llestesa i intel·ligència. Associat estretament a la llegenda del rector, de tots dos se n'explicaven facècies i contalles que han llegat un sentit d'humor característic a moltes generacions del nostre país, fins a configurar un aspecte tradicional de la nostra identitat.

2. Tot el poble de Vallfogona va sentir la mort de l'escolanet, en especial el seu rector, el poeta Garcia, que li feu l'honor d'enterrar-lo dins de la mateixa església, tot dedicant-li un epitafi, acendrat com una de les seves poesies més emblemàtiques que es reproduïa a la dreta (la troba sota la pica de l'aigua benedicta, a l'esquerra de la Capella de Santa Bàrbara).

La tradició popular explica que el destí va fer que el Rector de Vallfogona, de camí cap a Tàrrrega a cavall d'un ruquet, es trobés a un eixerit noieta al qual li preguntà:

*D'on vens?
On vas?
Com te dius?
I amb qui t'estàs?*

I tot seguit, aquest respongué:

*Vinc de Tàrrrega,
vaig a Verdú,
em dic Pere,
i no m'estic amb ningú*

Sorprés el rector per l'espontània i rimada resposta, l'adoptà, l'ensenyà a ajudar missa i aviat es convertí en el sagristà i mestre de cerimònies de la parròquia de Santa Maria de Vallfogona, fins que el 1614, va morir a l'edat de 12 anys.

130 x200

AMBIT 5

Memòria

En l'àmbit cultural, el reconeixement del rector de Vallfogona s'ha fet palès en diferents aniversaris, tant per commemorar el seu naixement com la seva mort. Popularment, s'ha convertit en el personatge més característic de l'humor clerical català. Home seriós, pietós i a la vegada faceliós i anecdòtic, ha esdevingut en un personatge mític del poble català.

1. Projecte de biblioteca monumental dedicada al rector (1893) realitzat pel 250è aniversari de la seva mort, obra de Josep Domènech i Estapà i Alfred López Alcega, deixebles de Domènech i Montaner.

2. Dibuixos originals de l'arquitecte Antoni Gaudí que li haurien quatre carrosses al legitiu (fa sega, la verema, la collita, la recol·lecció de l'oli i l'efigie de Garcia amb dos estendards) per a la processó laica que es realitzà amb motiu del 250è aniversari de la seva mort.

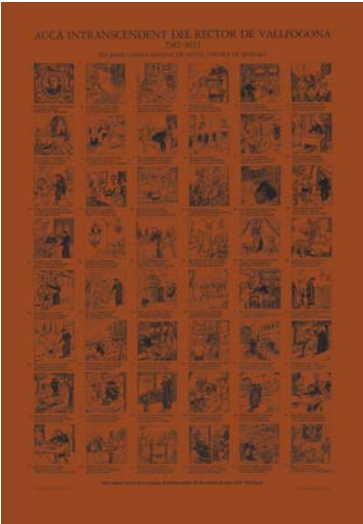
3. Escultura del rector de Vallfogona que ambientava el pare del Balastrat fins a la seva destrucció el 1936, d'autor desconegut.

4. Relleus de bronze de l'escultor olotí J. Claret, realitzat el 1923 amb motiu del 250è aniversari del naixement de Garcia, que esdevingué monument de la vila el 1925.

5. Bust del rector, obra de Bernat Venderó, que corona la balustrada de l'Ajuntament de Tàrrrega, -antiga Diputació-, des de l'any 1865.

165x175

80 x115

250 x 250

AMBIT 6

1

2

3

4

Portal de la capella de Santa Bàrbara

(abans de 1936)

Descripció dels medalions policromats del portal de la capella de Sta. Bàrbara. Entre les columnes hi havia quatre medalions de fusta policromada de l'escultor Agustí Pujol II, considerat el més important de l'època a Catalunya. Els filacteris i llustaven escenes de la vida terrenal de Santa Bàrbara.

a) VIRGINIO CANDORI (per la puresa virginal). Probablement feia referència al rebuig dels nombrosos pretendents que tenia la Santa, motiu pel qual fou tancada en una torre que manà construir el seu pare Diòscor de Nicomèdia per poder fruit exclusivament de la seva bellesa.

b) CRUENTO AGONI (pel cruent martiri). Fa referència a la preparació mitjançant el baptisme per superar el cruent martiri i es veia sant Valentí, confessor de la santa, en el moment que li espargeix l'aigua beneïda.

c) NATURAE SUPERATAE (pel domini de les inclinacions humanes). Probablement feia referència a algun dels episodis aterridors de la tortura de la Santa, com assolat, esquinçament de les carns, mutilació dels pits, humiliació, etc.

d) MORTE DEVICTAE (per la superació de la mort). Correspon al moment en què Diòscor amb una espasa degella la seva petita filla, i el furió diu en forma de llamp el fulmina.

1. Portal de la capella de Santa Bàrbara, abans de 1936.

2 i 4. Columnes del portal monumental de la capella santuari de Santa Bàrbara on apareixen els relleus d'armes de la Comanda de Vallfogona de Riuorih, del Comanador Fra Nicolás de Colores i de Vicent Garcia.

Llegat artístic

El Rector de Vallfogona deixà mostres evidents de les seves inquietuds estètiques, com ho proven els encàrrecs que va fer als millors artistes del barroc català per fer objectes litúrgics, i a mestres d'obres i escultors (com Agustí Pujol II, entre d'altres) per construir l'obra pòstuma de la capella de santa Bàrbara, la qual instaurà com a patrona del terme de Vallfogona.

Mestres d'obres i artistes que participaren en la construcció de la capella de Santa Bàrbara, en els retaules interiors i en la portada monumental

1609-10?	Fàbrica de la capella, d'Antoni Codina i Joan Raich, mestres d'obres.
1614-16?	Fàbrica de la capella de Bartomeu Monreal de Vallfogona, mestre d'obres.
1614-17?	Columnes grotesques i filacteris de la portada monumental de pedra, atribuïda a l'escultor Agustí Pujol I.
1614-17?	Filacteris i probablement columnes grotesques, làpida commemorativa de la benedicció de la capella i epitafi de la sepultura de l'escola, de Joan Casanoves, lapicida d'Igualada.
1620	Retaule i relleus de l'interior, de Miquel Rubiol, escultor de Cervera.
1663	Quatre medalles de fusta realitzades per Agustí Pujol II, de les quals dues consten en el testament de Vicent Garcia.
1697	Policromia del retaule de l'altar de la capella de santa Bàrbara de Jacint Rovira, pintor de Vilafranca del Penedès.
1699	Fris, cornisa, arquitrav i frontispici de la portada de Joan i Antoni Bovença, mestres de cases franceses.
1684	Arcada interior de pedra, treudada a quatre vessants, cimbori i canal de pedra amb gírgoles a ambdós costats, dels germans Bofarull, mestres de cases de Vallfogona.

5

5. Calze d'argent del s. XIX de l'època rector de Vallfogona de Fortfons i Montagu i i. Casas.

6

6. Carta monumental de Vicent Garcia als pares de Cervera amb motiu del rebuig de la Vera Cruz d'aquella ciutat, demanant a Santa Bàrbara la seva intercessió a favor del seu establiment.

7

7. Reconstrucció virtual del retaule major de Santa Bàrbara, amb Santa Bàrbara i Sant Isidre.

245x145